

Göteborgs Stads rutin vid ansökan om ekonomiskt bistånd till glasögon eller kontaktlinser

Reglerande styrande dokument

Policy
Riktlinje
Regel
Anvisning
► **Rutin**
Instruktion

Göteborgs Stads styrsystem

Utgångspunkterna för styrningen av Göteborgs Stad är lagar och författningar, den politiska viljan och stadens invånare, brukare och kunder. För att förverkliga utgångspunkterna behövs förutsättningar av olika slag. Stadens politiker har möjlighet att genom styrande dokument beskriva hur de vill realisera den politiska viljan. Inom Göteborgs Stad gäller de styrande dokument som antas av kommunfullmäktige och kommunstyrelsen. Därutöver fastställer nämnder och bolagsstyrelser egna styrande dokument för sin egen verksamhet. Kommunfullmäktiges budget är det övergripande och överordnade styrande dokumentet för Göteborgs Stads nämnder och bolagsstyrelser.

Om Göteborgs Stads styrande dokument

Göteborgs Stads styrande dokument är våra förutsättningar för att vi ska göra rätt saker på rätt sätt. De anger vad nämnder/styrelser och förvaltningar/bolag ska göra, vem som ska göra det och hur det ska göras. Styrande dokument är samlingsbegreppet för dessa dokument.

Stadens grundläggande principer såsom demokratisk grundsyn, principer om mänskliga rättigheter och icke-diskriminering omsätts i praktisk verksamhet genom att de integreras i stadens ordinarie beslutsprocesser. Beredning av och beslut om styrande dokument har en stor betydelse för förverkligandet av dessa principer i stadens verksamheter.

De styrande dokumenten ska göra det tydligt både för organisationen och för invånare, brukare, kunder, leverantörer, samarbetspartners och andra intressenter vad som förväntas av förvaltningar och bolag. De styrande dokumenten ligger till grund för att utkräva ansvar när vi inte arbetar i enlighet med vad som är beslutat.

Styrande dokument			
Kommunala föreskrifter		Planerande och reglerande styrande dokument	
Normgivning mot enskild	Riktade styrande dokument	Planerande styrande dokument	Reglerande styrande dokument

Beslutad av:
AC-nätverket
vuxen/försörjningsstöd

Gäller för:
Socialförvaltningarna
Centrum, Hisingen,
Nordost och Sydväst

Diarienummer:
[Nummer]

**Datum och paragraf för
beslutet:**
220619

Dokumentsort:
Rutin

Giltighetstid:
Tills vidare

Senast reviderad:
250317

Dokumentansvarig:
Processledare enheten för
kvalitet

Bilagor/stöddokument:

1. Informationsblankett vid ansökan om glasögon
  2. Information och beslut om glasögon på rekvisition
  3. Samtyckesblankett för glasögon på rekvisition
  4. Lista med antagna optikerbutiker enligt avtal.
  5. Underlag till optikern vid skyddat ärende
-

Innehåll

Inledning	4
Syftet med denna rutin	4
Vem omfattas av rutinen	4
Bakgrund	4
Koppling till andra styrande dokument	4
Stödjande dokument	4
Rutin	5
Utredning av behovet	5
Läsglasögon	5
Kompleta glasögon	6
Progressiva eller bifokala glas	6
Enbart glas eller enbart glasögonbåge	6
Glasögon till barn	6
Enbart synundersökning	7
Kontaktlinser	7
Glasögon enligt avtal	7
Beställning	7
Beslut och betalning	8
Fakturahantering	8
Skyddade personer	8
Glasögon utanför avtal	9
Bilaga	10

Inledning

Syftet med denna rutin

Syftet med rutinen är att säkerställa en likvärdig hantering och bedömning vid ansökan om försörjningsstöd till glasögon eller kontaktlinser i Göteborgs Stad.

Vem omfattas av rutinen

Denna rutin gäller tills vidare för handläggare som arbetar med försörjningsstöd inom socialförvaltningarna i Göteborgs Stad.

Bakgrund

Styrande dokumentet har tagits fram genom stadengemensam arbetsgrupp via 1:e nätverket. Gemensamma styrande dokument mellan SF syftar till att säkerställa en likvärdig hantering och bedömningar i Göteborgs stad

Koppling till andra styrande dokument

Styrande dokument	Koppling till denna rutin
Göteborgs Stads riktlinjer för individuellt ekonomiskt stöd	Göteborgs Stads inriktning gällande ekonomiskt bistånd presenteras i denna riktlinje.

Stödjande dokument

1. Informationsblankett vid ansökan om glasögon
2. Information och beslut om glasögon på rekvisition
3. Samtyckesblankett för glasögon på rekvisition
4. Lista med antagna optikerbutiker enligt avtal.
5. Underlag till optikern vid skyddat ärende

Rutin

Göteborgs Stad har upphandlat ett avtal för glasögonkostnader och optikertjänster och detta avtal omfattar personer som får försörjningsstöd. Socialförvaltningarna är hänvisade att följa avtalet. Klienterna är inte förhindrade att vända sig till annan optiker utanför avtalet.

Glasögon ingår i en skälig levnadsnivå och ekonomiskt bistånd kan därför beviljas till ändamålet under vissa förutsättningar.

Biståndet kan vara aktuellt att bevilja till den som fortlöpande uppbär försörjningsstöd eller den som är självförsörjande med låg inkomst i nivå med försörjningsstöd.

Utredning av behovet

Beslut om ekonomiskt bistånd till glasögon ska i regel alltid föregås av en behovsbedömning och en prövning om klienten kan tillgodose behovet inom snar framtid. Ta reda på om klienten haft glasögon förut eller om det är första gången, samt om det gäller läsglasögon eller andra synfel. Det finns ett allmänt informationsbrev (bilaga 1) som kan skickas till klienten.

Vid bedömning av ansökan till glasögonkostnader till klient som varit aktuell kortare tid än 6 månader och personen dessförinnan varit självförsörjande bör man ha en mycket restriktiv hållning. Detsamma gäller om en klient står nära annan inkomst. Då utreds om behovet kan tillgodoses med nuvarande glasögon eller utan tills hen är självförsörjande.

Om glasögonen gått sönder eller tappats bort utreds om försäkring kan täcka kostnaden. Självrisken för försäkring kan dock vara högre än nya glasögon. Det kan vara aktuellt att avslå en sådan ansökan med motiveringen att personen har ett eget ansvar att vara aktsam om sina tillhörigheter.

Om klienten ansöker om glasögon hen köpt utan att först kommunicerat med sin handläggare ska behovet ändå prövas. Enligt förvaltningsrättsliga domar är det inte tillräckligt att enbart avslå med att behovet redan är tillgodosett.

Läsglasögon

Bistånd till vanliga läsglasögon som är avsedda för personer med enbart så kallad ålderssynthet beviljas inte. Behovet kan tillgodoses inom ramen för riksnormens post för hälsa och hygien. Läsglasögon finns att köpa i handeln. Det ska annars framgå från optiker att behovet av läsglasögon inte kan tillgodoses på annat sätt än genom glasögon inköpta hos en optiker. Väljer klienten att köpa glasögon genom Göteborgs Stads avtal finns det reglerat vilka läsglasögon som ingår.

Kompletta glasögon

Bistånd till glasögon kan utgå i de fall behovet styrkts av optiker eller ögonläkare. För den som tidigare haft glasögon krävs intyg från optiker eller ögonläkare som styrker att synskärpan ändrats. Biståndet gäller enkelslipade standardglas. Finns behov av specialslipade glas eller annat som ökar kostnaden ska behovet styrkas med underlag från optiker eller ögonläkare. Väljer klienten att köpa glasögon genom Göteborgs Stads avtal behöver klienten inte styrka behovet.

Progressiva eller bifokala glas

Kan beviljas om det är billigare eller likvärdig kostnad för den som annars behöver två par glasögon från optiker. Optiker eller ögonläkare ska kunna styrka behovet av progressiva eller bifokala glas. Väljer klienten att köpa glasögon genom Göteborgs Stads avtal behöver klienten inte styrka behovet.

Enbart glas eller enbart glasögonbåge

I vissa fall kan det vara motiverat att enbart bevilja nya glas som sätts i en tidigare glasögonbåge eller ny båge där de gamla glasen tillpassas. Sådana fall kan vara om någon del gått sönder eller om klienten enbart ansöker om en del. Kostnaden får inte bli högre än vad nya kompletta glasögon skulle kosta.

Glasögon till barn

För barn upp till 8 år är glasögon gratis hos de flesta optiker. Barn upp till 8 år ska alltid gå till ögonläkare för recept. För barn 8-19 år utgår bidrag från Västra Götalandsregionen med minst 800 kr. Det är därför möjligt att få gratis glasögon med bidraget. Synundersökningen ingår inte i bidraget. Se länk: [1177 Glasögon för barn](#). Glasögonbidraget går inte att kombinera med Göteborgs Stads avtal.

Vid vissa synfel, till exempel behov av progressiva glas eller extra tunna glas, kan kostnaden överstiga bidraget. Några optiker står för mellanskillnaden upp till en maxsumma som brukar täcka den totala kostnaden.

Glasögonbidraget beviljas 1-2 gånger per kalenderår vid styrkeförändring. Om glasögonen går sönder eller tappas bort innan nytt bidrag kan utgå får klienten i första hand se om de har en försäkring som täcker utgiften. Det kan finnas skäl att bevilja försörjningsstöd för självriskan, eller ett nytt par glasögon. I det fallet kan glasögon beställas enligt avtal även för barn.

Aktivitetsglasögon med styrka kan vara aktuellt att bevilja för barn. Aktivitetsglasögon är särskilt anpassade att klara sportaktiviteter och utelek, men de omfattas inte av glasögonbidraget. Vissa optiker erbjuder gratis aktivitetsglasögon för 5-12 år, inklusive synundersökning.

Enbart synundersökning

Ansöker en person om ersättning för enbart en synundersökning ska den sökande redogöra för varför de tror att det behövs, när de senast gjorde en undersökning och i så fall vad det ledde till. Enbart synundersökning ingår även i Göteborgs Stads avtal.

Kontaktlinser

Kontaktlinser beviljas i regel inte, då det är en dyrare lösning på sikt. För att annan bedömning ska gälla krävs läkarintyg eller psykologutlåtande som styrker behov av att kontaktlinser krävs. I vissa yrken tillåts inte glasögon. Detta bör sökanden kunna styrka genom arbetsgivaren eller genom att visa de bestämmelser som gäller för yrket.

Glasögon enligt avtal

Göteborgs Stad har upphandlat "glasögonkostnader inklusive optikertjänster för medborgare som staden har ansvar för", varav socialförvaltningarna är hänvisade att följa detta avtal under förutsättning att klienten godkänner rekvisition och medger samtycke till att deras personuppgifter hanteras i verksamhetssystemet Proceedo.

Avtalet utgörs av fasta låga priser för kompletta glasögon och synundersökning, i likhet med vad en låginkomsttagare i kommunen anses ha råd med.

Org-nr	Avtals-nummer	Leverantör	Pris / par (2 glas)			Vid enbart köp av Synundersökning
			Glasögon +/- 6.0/2.0			
			Enkelslipade standard mineral/plast	Progressiva standard mineral/plast	Bifokala (dubbelslipade) mineral/plast	
5569514259	IK24373-01	Glasögonmaganiset Optik Sweden AB	995 kr	1 995 kr	1 995 kr	1 kr
5566157961	IK24373-02	Specsavers Sweden AB	285 kr	285 kr	585 kr	160 kr
5566077904	IK24373-03	Synoptik Sweden AB	608 kr	1 008 kr	608 kr	- kr
5569075236	IK24373-04	Tjörns Optik AB	1 100 kr	1 990 kr	1 350 kr	265 kr

Enbart synundersökning ingår i avtalet om optikern gör bedömningen att glasögon inte behövs.

Om optikern bedömer att behovet av glasögon inte tillgodoses genom avtalet så är det ändå möjligt att göra beställningen via Proceedo, med förmånlig kostnad. Optikern skickar då med klienten ett kostnadsförslag och inväntar ett godkännande som ska framgå i beställningen som görs i Proceedo.

Beställning

Vid bedömning om rätt till ekonomiskt bistånd till glasögon, lämnas information till klient om att en beställning görs direkt (under förutsättning att klienten samtycker till glasögon via avtal) till optikern via verksamhetssystemet Proceedo. Lämnas även information om att samtycke behövs, samt vilka upphandlade optiker som det finns att välja emellan.

Följande stöddokument skickas till klient

- Information och beslut om glasögon på rekvisition
- Samtyckesblankett för glasögon på rekvisition
- Lista med antagna optikerbutiker enligt avtal

Klienten hänvisas att boka en tid för synundersökning hos vald optikerbutik cirka två veckor fram i tiden.

Beslutet är giltigt i två månader (beställningen i Proceedo gäller i tre månader).

När klienten lämnar in samtycket görs beställningen i Proceedo. Hur beställningen görs i Proceedo kan variera mellan olika förvaltningar.

Gör en journalanteckning om din bedömning samt notera avsända och inkomna handlingar.

Beslut och betalning

Vid helavslag används enbart Treservas beslutsmeddelande.

Vid beviljande mot rekvisition tas beslutet först när utbetalningen i Proceedo är klar (summan utan moms).

Glasögonkostnaden kategoriseras som livsföring i övrigt.

Namnge i beslutet vem det avser och att det avser kostnad till glasögon för att det vid behov ska gå att hitta i efterhand.

I utbetalningsbilden ska verifikationsnummer och optiker anges.

Fakturahantering

När underlaget med fakturan inkommer från optikern via Proceedo görs en granskning av ansvarig handläggare/kontrollant. Ifall fakturan inte överensstämmer med det behov som klienten uppgivit och/eller ovanstående prislista kontaktas optikern för klargörande.

Ansvarig attestant (vanligtvis EC) avvaktar att attestera fakturan till dess handläggare/kontrollant meddelar ”ok” för inbetalning, alternativt att fakturan ska gå tillbaka till granskare för ändring.

Skyddade personer

Skyddade personer kan välja att skaffa glasögon utanför avtalet, men de kan också erbjudas glasögon enligt avtal. Vid skyddade ärenden skickas ingen beställning i Proceedo. I dessa ärenden hanteras beställning och betalning av faktura på följande sätt:

Ge ut ifyllt stöddokument 5 ”underlag till optiker vid skyddat ärende” till klienten som är skyddad. Klienten tar med underlaget till en optiker som ingår i avtalet. Optikern gör en pappersfaktura som skickas direkt till handläggaren. Handläggaren betalar därefter fakturan direkt i ärendet. Det finns inget formellt hinder att hantera skyddade personer i Proceedo men det är färre personer som hanterar uppgifterna på det här sättet.

Glasögon utanför avtalet

Om klienten ej medger samtycke till Göteborgs Stads upphandlade avtal med optiker, eller väljer att skaffa glasögon på egen hand, informeras hen om godkända prisnivåer. Informera också om att kontakt kan behöva tas med optikern.

De får vända sig till vilken optiker de önskar, men kostnaden som godkänns utgår från de lägre priserna som erbjuds hos optiker vid tillfället då glasögonen beställs. Ett underlag som styrker behovet, exempelvis ett kostnadsförslag och glasögonrecept, behövs för att bedöma behovet, se bilaga 1, Informationsblankett vid ansökan om glasögon.

Bilaga

Länkar till bra sidor där man kan få hjälp att tolka recept/kostnadsförslag från optiker:

[Förstå ditt glasögon recept \(extraoptical.se\)](https://extraoptical.se)

[Synundersökningsrecept - vad betyder siffrorna? | Specsavers.se](https://specsavers.se)